

GUDSTJENESTE MED DÅP OG NATTVERD

12. søndag i treenighetstiden

Fjellhamar kirke 11. august 2013

Johannes 4,27 – 30. 39 – 43

PREKEN

LOBBYISTER – VERDENS NEST ELDSTE YRKE?

Det er valgtider i Norge. Jeg føler meg trygg på at valget er rettferdig og uten juks. Det er din og min stemme som bestemmer hvem som blir valgt. De som velges er valgt ut fra et parti og forpliktet på deres program slik at vi kan vite hva de tenker å gjøre de neste fire årene. Men i de fire årene er jeg ikke like sikker på hvor demokratisk alt fungerer. I hvilken grad tas avgjørelser ut fra valgte partiprogram og prosesser i storting og regjering, og i hvilken grad er det særlig pengesterke lobbyister som styrer skuta? Noen som har snakket sammen? Og det er kanskje ikke bare dumt at noen har snakket sammen og avgjør ting. Hvis alle skal høres i alt blir demokratiet slitsomt og veldig lite effektivt. Les byråkratisk. Men det er ikke bra når det blir pengene som rår gjennom høyt gasjerte lobbyister, og smøring. Her kreves det moral og integritet av våre folkevalgte.

Om prostitusjon er verdens eldste yrke så er vel lobbyister kanskje verdens nest eldste? Og det med god grunn. Selv om lobbyist er negativt laget, så er det å snakke med enkeltmennesker den beste måten å kommunisere tydelig og troverdig. Å snakke sammen, forstå den andre, og formidle det en vil på et språk og en måte den andre forstår – det er klok og god kommunikasjon.

Jesus hadde skjønt det. Samtalens uvurderlige verdi, å se og ha tid med en enkelt person. I dagens tekst har Jesus tatt seg tid til et enkeltmenneske. Og det var ikke en samfunnstopp eller en person i en nøkkelposisjon som det var strategisk lurt å vinne ytre sett. Nei, det var en samaritan. Jøder flest på

den tid brukte heller en dag eller to ekstra på reisen enn å ta veien gjennom urene Samaria. Samaritanen var en kvinne, og menn snakker ikke med en kvinne alene. I hvert fall ikke en fremmed samaritansk kvinne. I tillegg var nok dette en kvinne som ikke var helt inne i det sosiale lag. Hun går til brønnen midt på dagen når solen steker og ingen andre gjør det. For å unngå folk kanskje? Der treffer hun Jesus. Disiplene hadde godt inn i byen for å handle mat, mens Jesus satte seg ved brønnen. Neppe tilfeldig. Jesus ber kvinnen om litt vann, og ut fra det får de en forunderlig og fortrolig prat hvor Jesus på guddommelig vis vet at kvinnen har hatt fem menn, og den hun har nå er ikke hennes mann. Selv med et så sårbart tema skjærer ikke samtalen seg. Den fortsetter om det kontroversielle temaet mellom jøder og samaritanere, om tro og hvor man skal tilbe Gud. Kvinnen sier hun vet at Messias kommer – han som skal fortelle oss alt. Det er jeg, svarer Jesus da. Og så kommer dagens tekst fra Johannes 4:

27 I det samme kom disiplene hans, og de undret seg over at han snakket med en kvinne. Men ingen av dem spurte hva han ville eller hvorfor han snakket med henne. 28 Kvinnen lot nå vannkrukken sin stå og gikk inn i byen og sa til folk: 29 «Kom og se en mann som har fortalt meg alt det jeg har gjort! Han skulle vel ikke være Messias?» 30 Da dro de ut av byen og kom til ham.

39 Mange av samaritanene fra denne byen kom til tro på Jesus på grunn av kvinnens ord da hun vitnet: «Han har fortalt meg alt det jeg har gjort.» 40 Nå kom de til ham og ba ham bli hos dem, og han ble der to dager. 41 Mange flere kom til tro da de fikk høre hans eget ord, 42 og de sa til kvinnen: «Nå tror vi ikke lenger bare på grunn av det du sa. Vi har selv hørt ham, og vi vet at han virkelig er verdens frelser.»

KRAFTEN I ET FORANDRET LIV

De første ni årene som prest jobbet jeg som studentprest i Navigatørene. En av de tingene jeg skjønnte på en ny måte var om enkeltmenneskets verdi og strategiske betydning. Enkeltmenneskets verdi, et kristent menneskesyn er jo helt grunnleggende. Vi er alle skapt og elsket av Gud, og har hver og en, en uendelig verdi som de vi er uten å prestere noe. Jeg ser det så vakkert og tydelig i lille Felix og Malin, og i mine gode venner som er

fosterforeldre for 6 år gamle og multihandikappede Mathias. De produserer per i dag ingen ting til samfunnet, Mathias vil aldri gjøre det. Men foreldre og andre gir jo så mye av sin tid og kjærlighet til dem. For de er unike og uendelig verdifulle som de er.

Men særlig skjønnte jeg i Navigatørene hvilken enorm strategisk betydning et enkeltmenneske kan ha. Hva ble resultatet av at Jesus brukte tid på å se og prate fortrolig med denne lite ansette og skamfulle kvinnen? Mange i byen kommer til tro. Han, en jødisk lærer, inviteres til å bo der, han blir der i to dager, kanskje den samme tiden han hadde brukt på å reise utenom Samaria, og enda flere kommer til tro.

Hva vil vi gjort hvis vi skulle vunnet flest mulig for troen på et nytt sted? Arrangert et stort møte eller en festgudstjeneste hvor vi prøvde å få flest mulig til å komme? Laget fancy plakater og brosjyrer?

Hva er det som skjer? Hva er hemmeligheten? Et forandret liv. Det er troverdig. Et menneske som blir berørt og forandret, taler sterkt. De som kjente denne kvinnen ser at noe helt nytt har skjedd med henne. Hun, som nok var uglesett og baktalt for sin umoralske livstil og som av den grunn skamfull holdt seg unna folk, kommer nå inn i landsbyen og forteller åpent til alle om en mann som har avslørt henne. Kan han være Messias? Det er åpenbart for mange i landsbyen at kvinnen har opplevd noe helt spesielt som har berørt henne sterkt og forandret henne allerede. Allerede ut fra det hun forteller om møtet med Jesus; samtalen, alt han på guddommelig vis visste om henne, den rause nåden og respekten, kommer mange til tro på Jesus. Og når de får høre han selv, tror enda flere at han virkelig er verdens frelser.

INSIDERENS MULIGHETER

Kvinnen gikk fra å være skamfull og leve i skjul, til å bli den første misjonær. Hun ble det vi på nynorsk kan kalle en insider. En som er inne i og etablert i et miljø, i en gruppe. Hun er kjent med gruppen og kjent av gruppen. Dermed kan hun bedre enn noen annen nå inn i denne gruppen fordi hun selv er en del av den. Hun er en insider.

På fredag startet den første av to påfølgende sommerleirer for våre konfirmanter på Sauevika i Hvaler. Ca 100 konfirmanter og 50 ledere skal kose og more seg, lære om kristen tro, og ha samlinger hvor de kan erfare troen. Jeg vil si de to viktigste ukene i året for hele menigheten. Nøkkelpersoner på disse leirene er alle de unge lederne. Et, to og tre år eldre enn konfirmantene. Hvorfor det? Fordi de er insider blant konfirmantene. De er tett på i alder, i språk, i væremåte. Når de unge lederne forteller om sin tro, hvordan de kom til tro, og hva det betyr for dem så er det ingen som bedre når inn til konfirmantene på en troverdig måte enn dem.

Vi kan si det sånn: Jesus breddevisjon for å nå en hel verden kom til uttrykk i en dybdevisjon for enkeltmennesker. Visst talte Jesus til mange mennesker stadig vekk. Men jo nærmere han kom avslutningen av livet sitt jo mer tid brukte han på enkeltmennesker og da særlig de 12 disiplene. Fordi skulle troen leve vider og bre seg, var det avgjørende at noen var dypt preget og grepet av han.

PATRICK FRA USA – INSIDER I LATVIA?

Navigatørene har som sagt lært meg mye om dette. Fjellhamar menighet har et misjonsprosjekt i Latvia i samarbeid med Navigatørene. Der har Patrick Noonan fra USA levd og bodd så langt i et år. For å dele evangeliet ikke minst blant studenter. Kommer det noen til tro? Blir det noe ut av å bruke tid med enkeltmennesker? Er han blitt en insider eller er han outsider fra USA?

Patrick forteller

JEG EN INSIDER FOR JESUS

Vi er alle insidere noen steder. I familie, nabo- og vennelag, jobben m.m. så er vi inne i gruppen, på innsiden av miljøet. Og de beste til å dele troen troverdig. Heldigvis stakk ikke kvinnen av med Jesus og hans følge når hun kom til tro. Men vendte tilbake til sitt miljø der hun var en insider. Med sin nye tro. Det ga jo resultater. Vi må heller ikke glemme oss og troen inne i kirka på søndager. Men våge å være insidere i våre miljøer. Nå

kunne vi fortsatt og sagt mye om det, men jeg nøyer meg dette. En moralsk sett tvilsom og sosialt ensom kvinne ble den første misjonær og fikk stor betydning for mange. Hvis hun kunne være et troverdig vitne for andre så kan du og jeg også. For det som forandret alt og bar det hele for kvinnen var jo møtet med Jesus. En som på guddommelig vis visste alt om henne, og som likevel møtte henne med raus nåde, med respektfull kjærighet og ga henne ny tro på seg selv, fremtiden og ikke minst Gud. Troverdige insidere er vi alle noen steder. Tro, amazing grace og forandring er det Jesus som sørger for.

Vi synger «Amazing grace».